

КОПІЯ

ОКРУЖНИЙ АДМІНІСТРАТИВНИЙ СУД міста КИЄВА
01051, м. Київ, вул. Болбочана Петра 8, корпус 1

УХВАЛА
про забезпечення адміністративного позову

17 грудня 2021 року

м. Київ

№ 640/37360/21

Окружний адміністративний суд міста Києва у складі головуючого судді Арсірія Р.О., розглянувши заяву народних депутатів України, членів депутатської фракції ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ «ГОЛОС» у Верховній Раді України дев'ятого скликання

Клименко Юлії Леонідівни, Бобровської Соломії Анатоліївни, Васильченко Галини Іванівни, Лозинського Романа Михайловича, Піпи Наталії Романівни, Руцишина Ярослава Івановича, Стефанишиної Ольги Анатоліївни, Устінової Олександри Юріївни, Цабаль Володимира Володимировича, Шараськіна Андрія Андрійовича, Юрчишина Ярослава Романовича

про забезпечення адміністративного позову у справі

за позовом народних депутатів України, членів депутатської фракції ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ «ГОЛОС» Клименко Юлії Леонідівни, Бобровської Соломії Анатоліївни, Васильченко Галини Іванівни, Лозинського Романа Михайловича, Піпи Наталії Романівни, Руцишина Ярослава Івановича, Стефанишиної Ольги Анатоліївни, Устінової Олександри Юріївни, Цабаль Володимира Володимировича, Шараськіна Андрія Андрійовича, Юрчишина Ярослава Романовича

до народних депутатів України, членів депутатської фракції ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ «ГОЛОС» у Верховній Раді України дев'ятого скликання Василенко Лесі Володимирівни, Железняка Ярослава Івановича, Костенка Романа Васильовича, Макарова Олега Анатолійовича, Рахманіна Сергія Івановича, Рудик Кіри Олександрівни, Совсун Інни Романівни, Умерова Рустема Енверовича, Апарату Верховної Ради України

про визнання протиправним та нечинним положення про депутатську фракцію, -

прийняв до уваги наступне:

До Окружного адміністративного суду міста Києва звернулись народні депутати України, члени депутатської фракції ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ «ГОЛОС» у Верховній Раді України дев'ятого скликання Клименко Ю.Л., Бобровська С.А., Васильченко Г.І., Лозинський Р.М., Піпа Н.Р., Руцишин Я.І., Стефанишина О.А., Устінова О.Ю., Цабаль В.В., Шараськін А.А., Юрчишин Я.Р. (далі разом також – позивачі) з адміністративним позовом до народних депутатів України, членів депутатської фракції ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ «ГОЛОС» у Верховній Раді України дев'ятого скликання Василенко Л.В., Железняка Я.І., Костенка Р.В., Макарова О.А., Рахманіна С.І., Рудик К.О., Совсун І.Р., Умерова Р.Е., Апарату Верховної Ради України (далі разом також – відповідачі), у якому позивачі просять суд визнати протиправним та нечинним Положення про депутатську фракцію ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ «ГОЛОС» у Верховній Раді України дев'ятого скликання, затверджене на засіданні фракції 01 листопада 2019 року (із змінами від 02 грудня 2019 року, 11 березня 2020 року, 05 вересня 2020 року, 05 жовтня 2020 року).

Одночасно з позовом, позивачами було подано до суду заяву про забезпечення такого адміністративного позову шляхом зупинення дії Положення про депутатську фракцію ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ «ГОЛОС» у Верховній Раді України дев'ятого скликання,

затверджене на засіданні фракції 01 листопада 2019 року (із змінами від 02 грудня 2019 року, 11 березня 2020 року, 05 вересня 2020 року, 05 жовтня 2020 року) до набрання рішенням суду законної сили.

Відповідно до приписів ч. 1 статті 154 Кодексу адміністративного судочинства України (далі – КАС України), заява про забезпечення позову розглядається судом, у провадженні якого перебуває справа або до якого має бути поданий позов, не пізніше двох днів з дня її надходження, без повідомлення учасників справи.

На підставі наведених вимог КАС України розгляд поданої заяви про забезпечення позову здійснюється без повідомлення учасників справи.

При вирішенні питання щодо наявності підстав для забезпечення адміністративного позову суд виходить з наступного.

Відповідно до вимог статті 150 КАС України, суд за заявою учасника справи або з власної ініціативи має право вжити визначені цією статтею заходи забезпечення позову.

Забезпечення позову допускається як до пред'явлення позову, так і на будь-якій стадії розгляду справи, якщо:

- 1) невжиття таких заходів може істотно ускладнити чи унеможливити виконання рішення суду або ефективний захист або поновлення порушених чи оспорюваних прав або інтересів позивача, за захистом яких він звернувся або має намір звернутися до суду; або
- 2) очевидними є ознаки протиправності рішення, дії чи бездіяльності суб'єкта владних повноважень, та порушення прав, свобод або інтересів особи, яка звернулася до суду, таким рішенням, дією або бездіяльністю.

Подання позову, а також відкриття провадження в адміністративній справі не зупиняють дію оскаржуваного рішення суб'єкта владних повноважень, якщо суд не застосував відповідні заходи забезпечення позову.

Згідно зі статтею 151 КАС України, позов може бути забезпечено, зокрема, зупиненням дії індивідуального акта або нормативно-правового акта, заборонаю відповідачу вчиняти певні дії, заборонаю іншим особам вчиняти дії, що стосуються предмета спору.

Суд може застосувати кілька заходів забезпечення позову. Заходи забезпечення позову мають бути співмірними із заявленими позивачем вимогами. Суд також повинен враховувати співвідношення прав (інтересу), про захист яких просить заявник, із наслідками вжиття заходів забезпечення позову для заінтересованих осіб.

При цьому, інститут забезпечення позову є однією з гарантій захисту прав, свобод та законних інтересів позивача в адміністративному процесі, механізмом, який покликаний забезпечити реальне та неухильне виконання судового рішення прийнятого в адміністративній справі.

Для прийняття рішення про забезпечення позову достатньо лише обґрунтованого припущення, що невжиття заходів забезпечення може у майбутньому ускладнити чи унеможливити виконання рішення суду чи привести до потреби докладати значні зусилля та витрати для відновлення прав та інтересів позивача або є очевидними ознаки протиправності оскаржуваного рішення та порушення прав позивача цим рішенням.

За своєю правовою природою забезпечення позову в адміністративному судочинстві є інститутом попереднього та тимчасового судового захисту.

Як вбачається з матеріалів справи, 29 серпня 2019 року створено депутатську фракцію ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ «ГОЛОС» у Верховній Раді України дев'ятого скликання (далі також - Фракція), головою Фракції було обрано Рахманіна С.І., а 26 січня 2021 року було обрано нового голову Фракції - Железняк Я.І., а заступником голови Фракції Костенко Р.В.

01 листопада 2019 року на засіданні Фракції, було затверджено Положення про депутатську фракцію ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ «ГОЛОС» у Верховній Раді України дев'ятого скликання (далі також - Положення), із змінами від 02 грудня 2019 року, від 11 березня 2020 року, від 05 вересня 2020 року, від 05 жовтня 2020 року.

Відповідно до абз. 1 п. 1 Положення, депутатська Фракція є добровільним об'єднанням народних депутатів України, обраних від Політичної Партії «ГОЛОС». Фракція є інструментом Політичної Партії «ГОЛОС».

Приписи Положення визначають вимоги до порядку роботи Фракції, умови

формування позиції Фракції в питань, що розглядаються на засіданні Погоджувальної ради депутатських фракцій (депутатських груп), умови організації законопроектної роботи членів Фракції, права та обов'язки народних депутатів України - членів Фракції та їх відповідальність, функції секретаріату Фракції, порядок внесення змін до Положення.

Статтею 93 Конституції України встановлено, що право законодавчої ініціативи у Верховній Раді України належить Президентові України, народним депутатам України та Кабінету Міністрів України.

Відповідно до вимог статті 12 Закону України «Про статус народного депутата України», народний депутат України має право законодавчої ініціативи, яке реалізується у формі внесення до Верховної Ради України законопроекту, проекту постанови або іншої законодавчої пропозиції. Відповідно до частини першої статті 89 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» право законодавчої ініціативи у Верховній Раді належить Президенту України, народним депутатам України, Кабінету Міністрів України.

Таким чином, народний депутат України наділений правом законодавчої ініціативи.

В той же час, відповідно до п. 2.1. Положення, проекти законів подаються на опрацювання керівнику профільної групи згідно з предметами відання групи. За результатами розгляду профільна група приймає рішення про схвалення проекту і лише після цього народний депутат - ініціатор проекту має право подати його на реєстрацію відповідному структурному підрозділу Апарату Верховної Ради України. Якщо проект не буде схвалено профільною групою він підлягає розгляду Фракцією на найближчому її засіданні. Положенням встановлено, що виключно на засіданнях Фракції розглядаються питання щодо:

- прийняття рішення щодо внесення на розгляд Верховної Ради України проектів законів чи інших актів Верховної Ради України, ініційованих членами Фракції (у разі несхвалення їх профільною групою народних депутатів України);

- прийняття рішення щодо можливості підписання членами Фракції проектів законів, інших актів Верховної Ради України (співавторства), ініційованих представниками інших депутатських фракцій (депутатських груп) або окремих народних депутатів України (у разі незгоди члена Фракції з рішенням профільної групи народних депутатів України).

Окрім того, абз. 9 п. 3 розділу «ОРГАНІЗАЦІЯ ЗАКОНОПРОЕКТНОЇ РОБОТИ ЧЛЕНІВ ФРАКЦІЇ» Положення передбачає, що у разі якщо член Фракції вважає доцільним бути співавтором проекту закону чи іншого рішення Верховної Ради України, ініційовано представниками інших депутатських фракцій (депутатських груп) або окремих народних депутатів України, які не є членами Фракції, цей член Фракції повинен узгодити свою позицію з профільною групою, надавши її керівнику проект на опрацювання.

Водночас, вирішуючи питання про наявність передбачених процесуальним законом підстав для забезпечення адміністративного позову, суд звертає увагу на те, що Закон України «Про Регламент Верховної Ради України» та Закон України «Про статус народного депутата України» не визначають обмежень, які викладені у Положенні, щодо попереднього схвалення законопроекту профільною групою фракції та/або розгляд на засіданні Фракції питання (та прийняття відповідного рішення Фракцією) щодо можливості наступного внесення на розгляд Верховної Ради України проектів законів, ініційований депутатом-членом такої фракції, та щодо обов'язку народного депутата України узгоджувати з Фракцією свою позицію бути співавтором проекту закону чи іншого рішення Верховної Ради України, ініційованого представниками інших депутатських фракцій (депутатських груп) або окремих народних депутатів України, які не є членами Фракції, надавши керівнику профільної групи проект на опрацювання.

Аналіз вимог Конституції України, Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» та Закону України «Про статус народного депутата України» свідчить про те, що депутатська фракція не є суб'єктом законодавчої ініціативи та не може обмежувати народного депутата України - члена фракції у його праві самостійно приймати рішення щодо реалізації ним свого права законодавчої ініціативи та відповідно реєстрації законопроектів.

Такими чином, запровадження такого механізму, як попереднє схвалення

законопроекту профільними групами Фракції, розгляду Фракцією рішення щодо внесення на розгляд Верховної Ради України законопроектів народним депутатом України - членом Фракції, свідчить про наявність ознак явної протиправності оскаржуваного Положення та, відповідно, підстав для задоволення поданої позивачами заяви про забезпечення адміністративного позову.

При цьому, суд враховує також те, статтею 24 Закону України «Про статус народного депутата України» встановлено, що народний депутат зобов'язаний, у тому числі, додержуватись вимог Положення про депутатську фракцію (групу).

Водночас, дія Положення, яке містить ознаки явної протиправності, безперечно чинить вплив на роботу позивачів як народних депутатів України, унеможливаючи, з огляду на наведені вище обставини, виконання встановлених законодавством обов'язків останньої у порядку, визначеному Конституцією України та законами України.

Наведене вище, на думку суду, свідчить про те, що нежиття заходів забезпечення позову може істотно ускладнити чи унеможливити ефективний захист порушених чи оспорюваних прав або інтересів позивачів, за захистом яких вони звернулись до суду.

А тому, беручи до уваги наведене, суд вважає обґрунтованою вимогу позивачів про зупинення дії Положення про депутатську фракцію ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ «ГОЛОС» у Верховній Раді України дев'ятого скликання, затверджене на засіданні фракції 01 листопада 2019 року (із змінами від 02 грудня 2019 року, 11 березня 2020 року, 05 вересня 2020 року, 05 жовтня 2020 року) до набрання рішенням суду законної сили, що дозволить здійснити ефективний захист оспорюваних прав та інтересів позивачів.

При цьому, на переконання суду, встановлення таких заходів забезпечення адміністративного позову до вирішення судом спору у даній справі відповідає предмету позову, що був поданий позивачами, є співмірним з ним та, водночас, вжиття таких заходів не зумовлює фактичного вирішення спору по суті, а спрямоване лише на збереження існуючого становища до завершення розгляду справи.

Підсумовуючи вищевикладене, вбачається, що позивачі мають право на вжиття заходів забезпечення позову у порядку адміністративного судочинства.

Керуючись статтями 150, 151, 154, 248 КАС України, суд, -

У Х В А Л И В:

Заяву членів депутатської фракції ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ «ГОЛОС» у Верховній Раді України дев'ятого скликання Клименко Юлії Леонідівни, Бобровської Соломії Анатоліївни, Васильченко Галини Іванівни, Лозинського Романа Михайловича, Піпи Наталії Романівни, Руцишина Ярослава Івановича, Стефанишиної Ольги Анатоліївни, Устінової Олександри Юріївни, Цабаль Володимира Володимировича, Шараськіна Андрія Андрійовича, Юрчишина Ярослава Романовича про забезпечення адміністративного позову - задовольнити.

До набрання законної сили рішенням, ухваленим за результатами судового розгляду даної адміністративної справи по суті, зупинити дію Положення про депутатську фракцію ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ «ГОЛОС» у Верховній Раді України дев'ятого скликання, затверджене на засіданні депутатської фракції ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ «ГОЛОС» у Верховній Раді України дев'ятого скликання 01 листопада 2019 року (із змінами від 02 грудня 2019 року, 11 березня 2020 року, 05 вересня 2020 року, 05 жовтня 2020 року).

Дана ухвала підлягає негайному виконанню згідно з ч. 1 статті 156 КАС України.

Дана ухвала може бути пред'явлена до виконання у порядку та спосіб, встановлені Законом України «Про виконавче провадження», у строк до 18 грудня 2024 року.

Стягувачами у виконавчому провадженні, відкритому на підставі даної ухвали, є члени депутатської фракції ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ «ГОЛОС» у Верховній Раді України дев'ятого скликання Клименко Юлії Леонідівни, Бобровської Соломії Анатоліївни, Васильченко Галини Іванівни, Лозинського Романа Михайловича, Піпи Наталії Романівни, Руцишина Ярослава Івановича, Стефанишиної Ольги Анатоліївни, Устінової Олександри Юріївни,

Цабаль Володимира Володимировича, Шараськіна Андрія Андрійовича, Юрчишина Ярослава Романовича, а боржниками:

- Апарат Верховної Ради України (вулиця Грушевського, 5, місто Київ, 01008; код ЄДРПОУ 20064120);

- члени депутатської фракції ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ «ГОЛОС» у Верховній Раді України дев'ятого скликання Василенко Леся Володимирівна, Железняк Ярослав Іванович, Костенко Роман Васильович, Макаров Олег Анатолійович, Рахманін Сергій Іванович, Рудик Кіра Олександрівна, Совсун Інна Романівна, Умеров Рустем Енверович (вулиця Грушевського, 5, місто Київ, 01008).

Ухвала суду, відповідно до ч. 2 статті 256 КАС України, набирає законної сили з моменту її підписання суддею.

Ухвала суду може бути оскаржена до суду апеляційної інстанції протягом 15 днів за правилами, встановленими статтями 293-297 КАС України.

Суддя

Р.О. Арсірій

ПЛАВКОМ

Верого в копії 3 арк.
Секретар Суду Пономаренко
К.А.